

Література:

1. Богашко О. Л. Роль та функції університетів в умовах розвитку інновацій та економічного зростання на основі знань. *Матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції «Проблеми формування та розвитку інноваційної інфраструктури»*, Львів 23–25 травня 2019 р. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2019. С. 273– 274.

2. Вища освіта як соціальний інститут і механізм соціалізації молоді : монографія / авт. кол. : М. Михальченко (керівник), Т. Андрущенко, В. Баранівський, О. Бульвінська [та ін.]. Київ : Педагогічна думка, 2012. 320 с.

УДК 378.1

СТУДЕНТОЦЕНТРИЗМ І СТАЛІСТЬ: НОВИЙ ШЛЯХ ОСВІТНЬОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ

*Деділова Т.В., к.е.н., доцент
Токар І.І., асистент*

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

В сучасному світі, де технології та суспільні цінності стрімко змінюються, роль вищої освіти стає все більш критичною для формування компетентних та відповідальних громадян. Стале розвиток суспільства вимагає нового погляду на навчання, де освітні інституції повинні активно впроваджувати студентоцентровані підходи для забезпечення якісної та адаптивної освіти.

Студентоцентрований підхід – це концепція, що ставить студента у центр освітнього процесу. Вона враховує індивідуальні потреби, інтереси

та стиль навчання кожного студента, забезпечуючи гнучкість та персоналізацію освіти. У такому підході навчання стає взаємодійною платформою, де викладач і студенти є співтворцями знань [1].

В умовах сталого розвитку суспільства, студентам необхідні навички, що виходять за межі традиційної академічної сфери. І саме студентоцентрований підхід дозволяє включити в навчальну програму елементи глобального громадянства, розвитку критичного мислення, та практичного застосування знань у реальних ситуаціях. Він сприяє гнучкості та різноманітності освітніх траєкторій, завдяки тому, що здобувачі вищої освіти мають можливість обирати курси, спеціалізації та формати навчання, які відповідають їхнім індивідуальним цілям і побажанням. Це допомагає створити унікальний освітній шлях для кожного студента.

Студентоцентрований підхід залучає студентів до активної участі у власному навчанні. Застосування інтерактивних методів, групових проєктів, та обговорень стимулює зацікавленість і розвиток критичного мислення, в результаті чого здобувач стає активним учасником процесу навчання, а не пасивним споживачем інформації.

Збільшення відповідальності та підзвітності є іншою ключовою характеристикою студентоцентризму. Студент відчуває себе відповідальним за свої навчальні досягнення та активно взаємодіє з викладачем для досягнення найкращих результатів. Також цей підхід передбачає систему менторства та підтримки, де викладачі виступають як наставники та порадики, що не лише сприяє академічному успіху, але й сприяє розвитку професійних та особистісних навичок студентів.

Сучасна освітня парадигма активно вітає студентоцентризм, покладаючи основний акцент на роль та вплив студента на всі аспекти навчання. У цьому підході саме студент стає ключовим фігурантом, керуючи змістом, методиками, матеріалами та темпами свого освітнього

шляху. Тобто однією з визначальних рис є перехід від пасивного сприйняття інформації до активного взяття відповідальності за власний навчальний процес. Здобувач виявляє активність у процесі навчання, що сприяє глибшому розумінню та вивченню предметів.

Самостійність і незалежність студента в студентоцентричному підході набувають особливого значення. Студент має можливість самостійно формувати свій навчальний шлях, враховуючи власні інтереси та потреби. Взаємозалежність і взаємоповага відіграють ключову роль у відносинах між викладачем і студентом. Спільна взаємодія та обмін думками сприяють ефективній передачі знань та взаємному розвитку.

Рефлексивний підхід до викладання та навчання визначається не лише зусиллями викладача, але й активною роллю студента у власному освітньому процесі. Відображення на власних навчальних досягненнях стає ключовим моментом для подальшого розвитку.

Таким чином, студентоцентризм – це філософія, де студент виступає як будівельник власного освітнього світу, а викладач – як партнер та наставник у цьому захопливому процесі. Безумовно, що такий підхід до організації вищої освіти в умовах сталого розвитку суспільства є ключовим компонентом формування гнучких, компетентних та відповідальних громадян. Забезпечуючи індивідуалізоване навчання та розвиваючи широкий спектр навичок, цей підхід створює освітнє середовище, де кожен студент може розкрити свій потенціал та підготуватися до викликів сучасного світу.

Література:

1. Сосницька Н., Глікман С. Студентоцентризований підхід до професійної освіти в умовах сталого розвитку суспільства. URL: <http://elar.tsatu.edu.ua/bitstream/123456789/4127/1/2-378-382.pdf> (дата звернення: 12.11.2023).